

SPIS TREŚCI

Ks. Alasiej Fralou z Białorusi gościem naszej parafii	1
Konfirmacja i konwersja	1
Zaproszenie na warsztaty	2
TE Zelów - Przytuleni	2
Dzień Dziecka na Puławskiej	2
Noc Muzeów 2016	2
Koncerty w naszym kościele	3
Synod Kościoła w Kleszczowie	3
Panele w kościele	4
Spotkania czterech parafii	4
Ekumenia	5
Marsz modlitwy	6
Odeszli	7
Wspominamy	7
Śluby	9
Z działalności PTE	9
Krótko	9
Co, gdzie, kiedy	9
Promocja książki	9
Zaprosili nas	9
W radiu	10
W telewizji	10
Do obejrzenia i posłuchania	
w internecie	10
Wydawnictwa do nabycia	11

INFORMACJE STAŁE

Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie
00-145 Warszawa, al. Solidarności 76a;
kancelaria jest czynna w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰ (pn, wt, czw, pt),
11⁰⁰-17⁰⁰ (śr) oraz w niedziele po nabożeństwie;
tel./fax 22 831-23-83 lub 22 636-99-45;
nr konta: 26 1240 6322 1111 0000 4606 8033
strona internetowa: www.reformowani.org.pl
e-mail: proboszcz@reformowani.org.pl
ks. Michał Jabłoński - proboszcz
- stałe dyżury w środy w godz. 15⁰⁰-17⁰⁰.
ks. Roman Lipiński - stałe dyżury we wtorki w godz. 15⁰⁰-20⁰⁰.
ks. bp Marek Izdebski jest do dyspozycji parafian
po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym 606-128-037
lub pod numerami telefonów parafii,
ks. Zdzisław Tranda - emerytowany biskup jest do dyspozycji
parafian po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym
pod numerami parafii.

Pracownia Ochrony Dziedzictwa Historycznego Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie działa w Bibliotece Synodu w poniedziałki, środy i piątki w godzinach 10⁰⁰ – 14⁰⁰, tel. 22 831-34-08, 607-129-909, e-mail: pracownia@reformowani.org.pl.

Diakonia Parafii Warszawskiej
pełni dyżur w domu parafialnym w środy w godz. 11⁰⁰-13⁰⁰
oraz w niedziele po nabożeństwie.

Diakonia Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP
nr konta: 24 1240 6322 1111 00004604 4789.

Cmentarz Ewangelicko-Reformowany
w Warszawie przy ul. Żytniej 42 otwarty jest codziennie
w godz. 8⁰⁰-18⁰⁰, a w porze jesienno-zimowej do zmroku;
kancelaria jest czynna od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-16⁰⁰
oraz w soboty i niedziele w godz. 12⁰⁰-15⁰⁰; tel. 022 632-03-30.

Ekumeniczny Chór Kameralny
Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Warszawie
odbywa próby w domu parafialnym we wtorki i piątki od godz. 18⁰⁰;
strona internetowa: www.reformowani.org.pl.

Biurowisko Konsystorza Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP
mieści się w domu parafialnym
i jest czynne w dni robocze w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰;
tel. 22 831-45-22,
nr konta: 17 1240 1066 1111 0000 0005 9398,
e-mail: reformowani@reformowani.pl,
strona internetowa: www.reformowani.pl.

Biblioteka Synodu mieści się w budynku kościoła
przy al. Solidarności 74 (wejście od zakrystii)
i jest czynna od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-15⁰⁰;
tel. 22 831-34-08; e-mail: biblsyn@wp.pl.
Wizyta po uprzednim ustaleniu telefonicznym.

Redakcja „Jednota” mieści się w domu parafialnym;
tel. 22 831-45-22; nr konta: 81 1020 1013 0000 0102 0126 2302,
e-mail: jednota@jednota.pl, strona internetowa: www.jednota.pl.

Niedzielne nabożeństwa w kościele przy Al. Solidarności 74
rozpoczynają się o godz. 10³⁰. W każdą drugą niedzielę miesiąca
odbywa się nabożeństwo wieczorne o godz. 19⁰⁰.

Wydawca: Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie
Adres redakcji: al. Solidarności 76a, 00-145 Warszawa, tel./fax 22 831-23-83 lub 22 636-99-45
Redaktor naczelna: Ewa Józwiak
e-mail: sachs@newsroom.kai.pl; strona internetowa: www.reformowani.org.pl
Skład i druk: Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie
Biuletyn finansowany ze środków Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie

2 (69) czerwiec 2016

BIULETYN

Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie

KS. ALAKSIEJ FRALOU Z BIAŁORUSI GOŚCIEM NASZEJ PARAFII

Od 2 do 6 lipca w naszej parafii przebywał ks. Alaksiej Fralou z parafii ewangelicko-reformowanej w Mińsku w Białorusi.

Ks. Fralou w następnym dniach uczestniczył w Zgromadzeniu Ewangelików Czterech Narodów w Budapeszcie. W niedzielę, 3 lipca, wygłosił kazanie w naszym kościele opierając je na tekście Mk 1, 14-20.

KONFIRMACJA I KONWERSJA

W niedzielę, 5 czerwca, nabożeństwo poprowadzili ks. Michał Jabłoński i ks. Roman Lipiński. W czasie nabożeństwa odbyła się konwersja ośmiorga nowych członków Kościoła: Elżbiety i Wojciecha Baranów, Ewy Bednarczuk, Agaty Kostrzewy, Katarzyny Twardoch, Marii Wojciechowskiej, Patryka Janiaka i Rafała Osieńskiego.

12 czerwca, w czasie nabożeństwa, które poprowadził ks. Michał Jabłoński, odbyła się konfirmacja Maxymiliana Krawczyka oraz chrzest Alexandra Krawczyka. Siostram i braciom życzymy Bożego błogosławieństwa.

Chrzest

Konwersja

ZAPROSZENIE NA WARSZTATY

Parafia Ewangelicko-Reformowana w Żychlinie zaprasza seniorów i młodzież w wieku 12-17 lat do udziału w warsztatach plastycznych pt. „Chrzest Polski w rzeźbie”, które odbywać się będą od 10 do 21 sierpnia 2016 r. na terenie Zespołu Szkół w Żychlinie. Więcej informacji na tablicy ogłoszeń w budynku parafii.

TE ŻELÓW - PRYTULENI

Tegoroczny Tydzień Ewangelizacyjny w Żelowie odbędzie się w dniach 17-24 lipca. Organizatorami Tygodnia Ewangelizacyjnego w Żelowie są: Centrum Misji i Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, Diecezja Warszawska Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego oraz Kościół Ewangelicko-Reformowany i Parafia Ewangelicko-Reformowana w Żelowie. Tydzień inauguruje całodzienny program pod hasłem „Święto Kościoła w środku Polski”.

Program i oferta Tygodnia Ewangelizacyjnego w Żelowie to: spotkania ewangelizacyjne dla młodzieży i dorosłych, koncerty i zwiastowanie Słowa Bożego, półkolonie dla dzieci, seminaria tematyczne, wieczorne koncerty muzyki chrześcijańskiej (wykonawcy z kraju i zagranicy), czas na modlitwę.

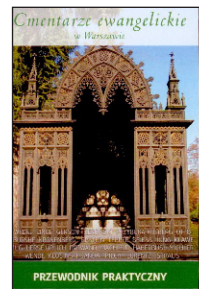
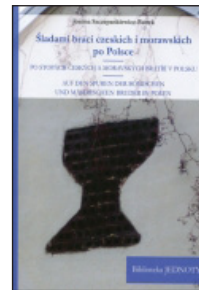
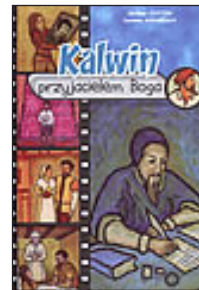
DZIEŃ DZIECKA NA PUŁAWSKIEJ

Parafia ewangelicko-augsburska Wniebowstąpienia Pańskiego przy ul. Puławskiej 2a zaprosiła nas w niedzielę, 5 czerwca, po nabożeństwie na święto parafialne i plenerowy Dzień Dziecka. W programie znalazły się konkurencje sportowe, zręcznościowe i artystyczne, były również: grill, kawa, herbata i słodczyce.

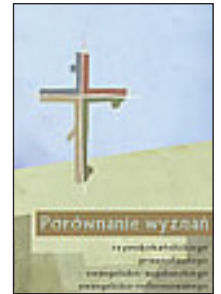
NOC MUZEÓW 2016

Pod tytułem „Muzyka u reformowanych nie tylko klasycznie” odbyła się w nocy z 14 na 15 maja kolejna edycja Nocy Muzeów 2016 w warszawskim kościele ewangelicko-reformowanym. Relacje fotograficzną z tego wydarzenia można obejrzeć na stronie internetowej parafii: www.reformowani.org.pl

WYDAWNICTWA DO NABYCIA

- „Porównanie wyznań: rzymskokatolickiego, prawosławnego, ewangelicko-augsburskiego, ewangelicko-reformowanego” - 25 zł
- „Człowiek z Noyon. O Janie Kalwinie na łamach JEDNOTY” - 18 zł
- Ks. Bogdan Tranda, „Postylla” - 30 zł
- „ZWYKŁY NIEZWYKŁY. Pamięci księdza Jerzego Stahla” - 43 zł
- „Cmentarze ewangelickie w Warszawie. Przewodnik praktyczny” - 25 zł
- Henryk Merczyng, „Rejowie z Nagłowic” - 10 zł
- Mikołaj Rej, „Pieśni” - 20 zł
- „Katechizm heidelberski” - 5 zł
- „JEDNOTA” - 10 zł
- „Historyczne organy Kościoła ewangelicko-reformowanego w Warszawie”. Gra Michał Markuszewski (płyta CD) - 30 zł.
- Jérôme Cottin, „Jan Kalwin i współczesne myślenie o Bogu” - 10 zł
- Jérôme Cottin, „Kalwin przyjacielem Boga” (dla dzieci) - 5 zł
- Joanna Szczepankiewicz-Battek, „Śladami braci czeskich i morawskich po Polsce” (przewodnik, wydanie polsko-czesko-niemieckie) - 33 zł
- „Pismo Święte Nowego Testamentu. Ekumeniczny Przekład Przyjaciół” - 40 zł
- Kazimierz Bem, „Słownik biograficzny duchownych ewangelicko-reformowanych. Pastorzy i diakonise Jednoty Małopolskiej i Jednoty Warszawskiej 1815-1939” - 30 zł

W TELEWIZJI

Reportaż „Dom to nie tylko miejsce” poświęcony uchodźcom został wyemitowany 26 kwietnia 2016 r. o godz. 6:35 w TVP 2.

26 lipca 2016 r. o godz. 6.30 Telewizja Polska wyemituje w Programie 2 reportaż „Skaucci z Zelowa”.

Royal Rangers to skaucci, którzy działają przy parafii ewangelicko-reformowanej w Zelowie. Ich przyrzeczenie skautowe brzmi: „Z Bożą pomocą uczynię wszystko, aby służyć Bogu, jego Kościołowi i bliźnim, przestrzegając prawa Royal Rangers i wprowadzając w życie Złotą Zasadę”. Te słowa przypominają o wartościach, które przyświecają chrześcijańskiemu ruchowi skautowskiemu, a jednocześnie uczą młodych ludzi odpowiedzialności za dane słowo.

W RADIU

25 marca – w Wielki Piątek – w Programie 2 Polskiego Radia o godz. 18.00 zostało wyemitowane **nabożeństwo** z Żychlina.

16 maja 2016 r. – w II dzień święta Zestania Ducha Św. – w Programie 2 o godz. 8.00 zostało wyemitowane nabożeństwo naszego Kościoła.

Najbliższe nasze nabożeństwa zostaną nadane: 8 września; 6 listopada i 4 grudnia – w II niedzielę Adwentu.

16 kwietnia i 4 czerwca, o godz. 7.40, w Programie 2 Polskiego Radia zostały wyemitowane nasze audycje z cyklu „**Pięć minut nad Biblią**”.

Kolejne nasze audycje z tego cyklu zostaną nadane: 23 lipca, 10 września, 29 października i 17 grudnia.

Nasze audycje z cyklu „Kościoły w Polsce i na świecie” zostały wyemitowane 7 maja i 25 czerwca 2016 r. o godz. 16.15 w Programie 1 Polskiego Radia. Kolejne audycje z tego cyklu zostaną nadane: 20 sierpnia, 8 października i 3 grudnia.

DO OBEJRZENIA I POSŁUCHANIA W INTERNECIE

Przypominamy, że każda audycja radiowa po emisji jest umieszczana na stronie internetowej Polskiego Radia. Są to: „5 minut nad Biblią”, „Kościoły w Polsce i na świecie”, nabożeństwa, a także „Kurier ekumeniczny”.

Podobnie dzieje się z programami redakcji ekumenicznej Programu 2 Telewizji Polskiej.

Wszystkie audycje Kościoła Ewangelicko-Reformowanego - zarówno radiowe jak i telewizyjne - są dostępne w internecie za pośrednictwem strony internetowej Kościoła. Zachęcamy do słuchania i oglądania.

KONCERTY W NASZYM KOŚCIELE

W piątek i sobotę, **6 i 7 maja**, zainauguowała swą działalność koncertową **Scena RE.formowana** „Koncertem przy świecach” muzyki Bacha w wykonaniu Krzysztofa Jakowicza i Daniela Olbrychskiego. W sobotę odbył się recital fortepianowy Pawła Kowalskiego.

W sobotę, **4 czerwca**, odbył się kolejny koncert Sceny RE.formowanej pt. „Spieszmy się kochać ludzi”.

22 maja odbył się kolejny koncert z cyklu Śródmiejskich Koncertów Organowych. Na organach zagrał Jürgen Benkö z Bietigheim.

13 czerwca wystąpił chór z Edynburga „Edinburgh University Singers” pod kierownictwem Johna Kitchena. W programie znalazły się m.in. utwory Tallisa, Schuberta, Mozarta, Góreckiego.

16 czerwca odbył się organowy recital dyplomowy Adriana Gali.

26 czerwca odbył się kolejny koncert z cyklu Śródmiejskich Koncertów Organowych. Wystąpił Alexander Koschel z Lenzerheide.

3 lipca odbył się koncert Ekumenicznego Chóru Kameralnego Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Warszawie pod dyrekcją Pawła Hruszwickiego na zakończenie sezonu artystycznego.

Kolejne koncerty z cyklu Śródmiejskich Koncertów Organowych:

24.07.2016, godz. 19.00	Marek Fronc (Legnica)
28.08.2016, godz. 19.00	Burkhard Ascherl (Bad Kissingen)
25.09.2016, godz. 19.00	Alexey Schmitov (Moskwa)
23.10.2016, godz. 19.00	Thorsten Pech (Wuppertal)
27.11.2016, godz. 19.00	Michał Markuszewski (Warszawa)
18.12.2016, godz. 19.00	Peter Planyavsky (Wiedeń)

SYNOD KOŚCIOŁA W KLESZCZOWIE

W dniach 23-24 kwietnia odbył się Synod naszego Kościoła w Kleszczowie. Podczas sesji wybrano m.in. Prezydium Synodu, Konsystorz, Komisję Rewizyjną i Radę Diakonii. Synodałowie przyjęli też uchwałę na temat dystrybucji Wieczery Pańskiej.

Nasi parafianie, którzy zostali wybrani do gremiów ogólnokościelnych: ● do Prezydium Synodu: Hanna Tranda – zastępca sekretarza, ks. Roman Lipiński – zastępca notariusza; ● do Konsystorza: Katarzyna Karpińska – radca świecki; ● do Komisji Rewizyjnej: Monika Weber i Jadwiga Zalisz – zastępczynie; ● do Rady Diakonii: Biruta Przewłocka-Pachnik – prezes oraz Marzena Matejka, Matylda Winnicka, Katarzyna Okulska – członkinie. Wszyscy nowo wybrani wraz z Ewą Józwiak, wybraną już w zeszłym roku na kolejną kadencję prezesa Synodu, zostali wprowadzeni w urząd przez biskupa Kościoła ks. Marka Izdebskiego podczas niedzielnego nabożeństwa. Obszerna relacja z Synodu znajduje się w JEDNOCIE 2/2016.

PANELE W KOŚCIELE

1 kwietnia odbył się w naszej parafii kolejny panel dyskusyjny z cyklu „Chrześcijaństwo żywe”. O zbawieniu rozmawiali: ks. Adam Boniecki, Jerzy Sosnowski, Tomasz Piątek. Moderatorem dyskusji był Krzysztof Dorosz.

3 czerwca w panelu dyskusyjnym z cyklu „Chrześcijaństwo żywe” o łasce rozmawiały: Maria Rogaczewska, Halina Radacz i Kalina Wojciechowska.

Od lewej: ks. Michał Jabłoński, prof. Kalina Wojciechowska i Maria Rogaczewska.

17 czerwca odbył się ostatni przed przerwą wakacyjną panel dyskusyjny pt. „Wiara”, którego uczestnikami byli: Marta de Zuniga, Zbigniew Nosowski, ks. Michał Jabłoński. Spotkanie prowadził Jerzy Sosnowski.

SPOTKANIA CZTERECH PARAFII

23 maja odbyło się kolejne spotkanie z cyklu Ewangelickich Spotkań Kobiet Czterech Parafii. Tematem spotkania były „Psalmy na każdą okoliczność”.

Parafia ewangelicko-augsburska Wniebowstąpienia Pańskiego przy ul. Puławskiej 2a zaprosiła nas na spotkanie czterech warszawskich parafii ewangelickich, które odbyło się w środę, 1 czerwca.

27 czerwca odbyło się w naszej parafii kolejne Ewangelickie Spotkanie Kobiet Czterech Parafii – gościem spotkania była Aldona Karska.

ŚLUBY

W związek małżeński wstąpili **Katarzyna Kalisiewicz**, ur. 9 października 1982 r., córka Mirosława i Joanny, wyznania rzymskokatolickiego i **Juliusz Biernacki**, ur. 19 stycznia 1983 r., syn Witolda i Agnieszki, wyznania ewangelicko-reformowanego. Ślub o charakterze ekumenicznym odbył się w niedzielę, 27 marca 2016 r. w kościele św. Wojciecha przy ul. Wolskiej 76.

30 kwietnia w związek małżeński w naszym kościele wstąpili **Adam Neumann**, ur. 6 maja 1985 r. w Warszawie, syn Andrzeja i Krystyny, wyznania ewangelicko-reformowanego i **Katarzyna Czajkowska**, ur. 5 czerwca 1985 r. w Warszawie, córka Marka i Ewy, wyznania rzymskokatolickiego.

Z DZIAŁALNOŚCI PTE

Polskie Towarzystwo Ewangelickie zorganizowało spotkanie, które odbyło się w poniedziałek, 18 kwietnia, w sali parafialnej przy ul. Kredytowej 4. Podczas spotkania mgr Alicja Sadomska wygłosiła prelekcję pt.: „Fiszzerowie – żołnierze Kościuszki i Napoleona, Polacy z wyboru”.

KRÓTKO

- **12 maja** ks. Michał Jabłoński wygłosił wykład w warszawskim KIK-u.
- **8 maja** odbył się w naszej parafii pokaz zdjęć z Kambodży. Swoje fotografie pokazali pp. Baranowie.

CO, GDZIE, KIEDY?

- W okresie wakacji, od 1 lipca do 31 sierpnia, zajęcia popołudniowe odbywające się w parafii są zawieszane.
- Diakonia dyżuruje w środy w godz. 11.00-13.00 i w niedziele po nabożeństwie.

PROMOCJA KSIĄŻKI

Wydawnictwo Naukowe „Semper” i Miesięcznik Ewangelicki zaprosiły 28 czerwca na spotkanie z ks. Kazimierzem Bemem, autorem książki „Słownik biograficzny duchownych ewangelicko-reformowanych. Pastorzy i diakonise Jednoty Małopolskiej i Jednoty Warszawskiej 1815-1939”. Spotkanie odbyło się w Instytucie Historii PAN przy Rynku Starego Miasta 29/31.

ZAPROSILI NAS

Parafia Ewangelicko-Augsburska w Żyrardowie zaprosiła nas na uroczystości z okazji 100-lecia obecności ewangelików w Żyrardowie, które odbyły się w sobotę, 23 kwietnia 2016 r.

Zygmunta jako zaangażowanego i aktywnego członka naszej ewangelicko-reformowanej wspólnoty.

Również 10 kwietnia wspominaliśmy, w 5. rocznicę śmierci, naszego parafianina, **śp. Włodzimierza Łukasika**, syna Kazimierza i Joanny, urodzonego 15 marca 1934 r., a zmarłego 14 kwietnia 2011 roku. We wspomnieniu i modlitwie łączymy się z bliskimi śp. Włodzimierza – żoną, siostrą, synem i dalszą rodziną.

1 maja wspominaliśmy małżonków **śp. Wandę i Jana Skierskich**. Niedawno minęła pierwsza rocznica śmierci Wandy, która przeżyła 101 lat, w tym 32 lata małżeństwa z Janem. Brała udział w Powstaniu Warszawskim w charakterze sanitariuszki w jednym z oddziałów Armii Krajowej. Była matką dwóch synów – Macieja i Zbigniewa – członków naszego Kościoła.

Również w tych dniach przypadła 101. rocznica urodzin i 34. rocznica śmierci **śp. Jana Skierskiego**. Był on absolwentem ewangelickiego gimnazjum im. Mikołaja Reja, ukończył podchorążówkę i jako młody oficer brał udział w Kampanii Wrześniowej. Został ranny i po kapitulacji wywieziony przez hitlerowców do oflagu. Po wojnie pracował do emerytury w Polskim Radio. Brał czynny udział w życiu naszego Kościoła. Od 1964 r. był prezesem Kolegium Kościelnego parafii warszawskiej. Od września 1964 r. aż do śmierci był prezesem Synodu Kościoła Ewangelicko-Reformowanego oraz przewodniczącym Komisji Problemowej Synodu. Należał do współtwórców wówczas znowelizowanego Prawa Wewnętrznego. W latach 1968 -1979 r. przewodniczył Komisji Cmentarnej Kościoła. Zmarłego wspominają synowie wraz z żonami, dziećmi i wnukami.

1 maja wspominaliśmy **śp. gen. Leonarda Skierskiego** w 150. rocznicę urodzin. Był on synem Henryka Skierskiego – wicegubernatora kieleckiego i Heleny Has-smann de Manfels i jednocześnie bratem biskupa Stefana Skierskiego. Generał Skierski karierę wojskową rozpoczął w armii carskiej. Po Rewolucji Październikowej przedostał się do Polski i rozpoczął służbę w Wojsku Polskim. Marszałek Piłsudski mianował go dowódcą 13. Dywizji Piechoty. Podczas wojny Polsko-Bolszewickiej był dowódcą 4. Armii, która walnie przyczyniła się do rozbicia wojsk sowieckich, najpierw dzięki kontratakowi znad rzeki Wieprz podczas Bitwy Warszawskiej, a później pokonała ostatecznie sowieków podczas bitwy nad Niemnem. Podczas wkraczania wojsk sowieckich na ziemie polskie w 1940 r., generał Skierski został aresztowany i umieszczony w Starobielsku, a następnie zamordowany w Charkowie w kwietniu 1940 r. W 2007 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Lech Kaczyński awansował go pośmiertnie do stopnia generała broni.

15 maja wspominaliśmy wraz z rodziną, w 23. rocznicę śmierci, **śp. Hieronima Alame**, członka naszej parafii, urodzonego 4 maja 1926 r. w Kamieńsku, a zmarłego 17 maja 1993 r. w Warszawie.

EKUMENIA

4 kwietnia cykliczne poniedziałkowe nabożeństwo ekumeniczne w kościele ewangelicko-reformowanym w Warszawie zainaugurowało obchody 200-lecia Towarzystwa Biblijnego w Polsce. Kazanie wygłosiła dyrektor Towarzystwa Małgorzata Platajs, liturgię prowadził Władysław Scholl. Kazanie i relację z nabożeństwa można przeczytać w JEDNOCIE nr 2/2016.

W poniedziałek, **6 czerwca**, odbyło się cykliczne nabożeństwo ekumeniczne w Kościele ewangelicko-augsburskim Wniebowstąpienia Pańskiego przy ul. Puławskiej 2a.

Fot. E. Józwiak

Po przerwie wakacyjnej zapraszamy na nabożeństwo ekumeniczne do naszego kościoła, które odbędzie się **5 września 2016 r. o godz. 18.00**. Będziemy wspominali ks. Bogdana Trandę. Serdecznie zapraszamy!

MARSZ MODLIWY

17 kwietnia odbył się Marsz modlitwy szlakiem pomników getta warszawskiego, w którym uczestniczyli: ks. Michał Jabłoński i dr Ewa Józwiak, która przy pomniku Umschlagplatz odczytała kilka biogramów Żydów – dawnych mieszkańców getta. Wśród uczestników Marszu znaleźli się też nasi parafianie: Anna Skierska i Krzysztof Bandała-Skierski.

Mieszkańcy stolicy i duchowni różnych religii i wyznań w ciszy i modlitwie przeszli pod miejsca pamięci na terenie byłego getta warszawskiego. Trasa marszu zorganizowanego przez Polską Radę Chryścjan i Żydów biegła ulicami Zamenhofs, Dubois i Stawki. Modlitwom, w których uczestniczyli działacze społeczności polskich Żydów oraz licznie przybyli warszawiacy, przewodzili rabini oraz duchowni różnych wyznań.

Pierwszą - żydowską i chrześcijańską - modlitwę za poległych bojowników powstania w getcie, a także wszystkie ofiary Holokaustu, odmówiono pod Pomnikiem Bohaterów Getta przy ul. Zamenhofs, następnie uczestnicy marszu przeszli pod Kamień „Żegoty” usytuowany przy Drzewie Sprawiedliwych, gdzie oddali hołd Polakom narażającym swe życie dla ratowania Żydów w czasie okupacji niemieckiej.

Kolejnym miejscem modlitw był położony niedaleko Kamień Pamięci Szmula Zygielbojma, a później Kociopek Anielewicza. Następnie modlący się przeszli pod kamień poświęcony Januszowi Korczakowi. Ostatnim punktem marszu był pomnik Umschlagplatz przy ul. Stawki, skąd w 1942 r. Niemcy wywieźli do Treblinki ok. 300 tys. Żydów.

ODESZLI

Ze smutkiem zawiadamiamy, że 5 kwietnia br., w wieku 103 lat, zmarła **śp. Halina Majewska**, nasza współwyznawczyni, urodzona w 1913 r. w Wilnie, a zamieszkała na stałe w Poznaniu, córka superintendenta Jednoty Wileńskiej ks. Michała Jastrzębskiego. Wraz z całą wspólnotą łączymy się we wspomnieniu i modlitwie z rodziną śp. Haliny Majewskiej.

10 kwietnia br., w wieku 94 lat, zmarł **śp. Piotr Govenlock**, nasz współwyznawca, ur. 27 czerwca 1922 r. w Żyrardowie, syn Piotra i Małgorzaty z d. Knoecklory. Pogrzeb odbył się 18 kwietnia na naszym cmentarzu przy ul. Żytniej.

23 kwietnia zmarła w wieku 96 lat **śp. Joanna Leszczyńska-Kasprzak**, ur. 12 września 1919 r. w Falencinie, córka Ignacego i Marianny z d. Wojciechowskiej, filolog, lektor języka francuskiego. Pogrzeb odbył się w czwartek, 28 kwietnia, na naszym cmentarzu przy ul. Żytniej 42.

15 czerwca, w wieku 97 lat, zmarła **śp. Czesława Dmowska**. Zmarłą wspominają wnuk Arkadiusz Godzieba z całą rodziną.

WSPOMINAMY

3 kwietnia, w 5. rocznicę śmierci, wspominaliśmy **śp. Zuzannę Stromenger**, urodzoną 28 grudnia 1925 roku w Warszawie, a zmarłą 31 marca 2011 roku, córkę muzykologa Karola Stromengera i wnuczkę kompozytora Henryka Melcera. Pani doktor Zuzanna Stromenger była biologiem, specjalistką z zakresu zoologii, hydrologii i etologii, publicystką, tłumaczką, obrończynią praw zwierząt. Szkołę średnią ukończyła w Warszawie, a następnie uzyskała magisterium z filozofii i doktorat z biologii na Uniwersytecie Łódzkim. Walczyła w powstaniu warszawskim jako łączniczka Armii Krajowej. Była autorką kilkunastu książek o kotach, których była wielką znawczynią i miłośniczką, dała się też poznać jako autorka i współautorka licznych tłumaczeń, m.in. czterotomowego leksykonu biologii pod redakcją Alfreda Brehma. Pani Zuzanna prowadziła odczyty w wyższych uczelniach, opublikowała blisko 300 artykułów o charakterze naukowym, popularyzatorskim, dydaktycznym i leksykograficznym, była redaktorem wielu różnych wydawnictw zbiorowych. Brała udział w popularnonaukowych audycjach radiowych. Współpracowała z prof. Konradem Lorenzem, ojcem współczesnej etologii.

10 kwietnia wspominaliśmy, w 18. rocznicę śmierci, **śp. Zygmunta Zajdla**, urodzonego 26 kwietnia 1914 r. w Warszawie, syna Jana i Anny z domu Jelonek, zmarłego 10 kwietnia 1998 r. Pan Zygmunt Zajdel był wieloletnim członkiem Kolegium Kościelnego, prezesem w zborze w Żyrardowie, przewodniczącym i członkiem Synodalnej Komisji Rewizyjnej, delegatem na Synod. Pamiętamy pana